

HALLITUKSEN ASEMA JA TEHTÄVÄT

Hallituksen on lain ja sääntöjen sekä yhdistyksen päätösten mukaan huolellisesti hoidettava yhdistyksen asioita.

- Hallitus edustaa yhdistystä suhteessa ulkopuolisiin.
- Hallituksella ei ole yleistä toimivaltaa yhdistyksen asioissa.
  - **pääsääntö:** yhdistyksen asioista päättävät jäsenet, yleensä yhdistyksen kokouksessa.
- Hallituksella on yleinen ja itsenäinen päätösvalta vain niissä asioissa, joissa sille on annettu päätösvalta laissa tai yhdistyksen säännöissä.

DELEGOINTIKIELTO

Tehtävät, joita ei voi antaa hallitukselle, on määritelty yhdistyslain 23 pykälässä:

- Sääntöjen muuttaminen
- Kiinteistön luovuttaminen ja toiminnan kannalta huomattavan muun omaisuuden luovuttaminen
- Päätäminen äänestys- ja vaalijärjestyksestä
- Hallituksen tai sen jäsenen tai tilintarkastajan valitseminen tai erottaminen
- Tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen
- Yhdistyksen purkaminen

Säännöissä voidaan määrätä, että hallitus voi päättää yhdistyksen omaisuuden myynnistä, vaihtamisesta ja kiinnittämisestä.

Yhdistyksen päätöksellä ei voida poiketa säännöistä.

HALLITUKSEN VELVOITTEET

- Yhdistyksen lakimääräisenä edustajana toimiminen
- Toiminnan ja talouden asianmukainen järjestäminen
- Toiminnan suunnittelu
- Päätösten toimeenpano
  - toimintasuunnitelma
  - talousarvio
- Lain ja sääntöjen noudattamisen valvonta
- Jäsenten ottaminen ja erottaminen
- Jäsenrekisterin ylläpito
- Yhdistysrekisteri-ilmoitukset

VASTUUN MUODOT

1) Parlamentaarinen vastuu

- Luottamuksen säilyttäminen
- Erotettavissa pelkän luottamuspulan vuoksi
- Valitseva taho erottaa
- Erottamisesta mainittava kokouskutsussa

2) Moraalinen vastuu

- Edistettävä yhdistyksen asiaa
- Omien tavoitteiden ollessa ristiriidassa yhdistyksen tavoitteiden kanssa, ei tämä saa vaikuttaa käytännön toimiin
- Ristiriitatilanteissa käytännössä lähes aina esteellisyys

3) Rikosoikeudellinen vastuu

- Yhdistyksen omaisuudenturvan loukkaaminen
- Yhdistyksen muiden oikeuksien loukkaaminen

VASTUUN MUODOT

4) Siviilioikeudellinen vastuu

- Vahingonkorvausvastuu, määritelty yhdistyslain 39 pykälässä;
- Hallituksen jäsen, yhdistyksen toimihenkilö ja tilintarkastaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimessaan tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttanut yhdistykselle.
- Sama koskee tätä lakia tai yhdistyksen sääntöjä rikkomalla yhdistyksen jäsenelle tai muulle aiheutettua vahinkoa. Työntekijän asemassa olevan vahingonkorvausvelvollisuudesta on voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty.
- Vahingonkorvauksen sovittelusta sekä korvausvastuun jakautumisesta kahden tai useamman kesken on voimassa, mitä vahingonkorvauslain (412/74) 2 ja 6 luvussa on säädetty.

VASTUUN EDELLYTYKSET

A) Vastuu yhdistystä kohtaan

1) Vahingon aiheuttaminen

- Henkilövahinko
- Esinevahinko
- Varallisuusvahinko

2) Toimiessaan

- Organisaatio keskeinen
  - Kenen tehtävä, sen vastuu
- Hallituksen hoidettava yhdistyksen asioita
  - Hallituksella siis laaja vastuu
- Jos tehtäviä annettu muille (esim. toiminnanjohtaja), vastuu omista tehtävistä vastaanottajalla
  - Huomaa kuitenkin hallituksen valvontavastuu

3) Tuottamuksella tai tahallaan

- Huolimattomuus tai tietoinen vahingoittaminen
- Normaali huolellisuus riittää

B) Vastuu muita kohtaan

Samat säännöt kuin edellä, mutta lisäsääntö:

- Vastuuseen joutuu vain, jos vahinko aiheutettu rikkomalla
  - yhdistyslakia
  - yhdistyksen sääntöjä

VASTUUTA POISTAVIA SEIKKOJA

- Ei korvattavaa vahinkoa
- Ei tahallisuutta tai tuottamusta
- Muita vastuun poistavia seikkoja
  - Eriävä mielipide pöytäkirjaan
  - Esteellisenä poissa (ei vastuunpakoilu)
  - Tehtävä selkeästi uskottu muille kuin hallitukselle (KKO:1987:122)
- Vastuuvapauden myöntäminen poistaa vastuun vain suhteessa yhdistykseen. Korvausta voi vaatia sellaisten tietojen perusteella, jotka eivät olleet tiedossa vastuuvapautta myönnettäessä

ESIMERKKEJÄ TUOTTAMUSVASTUUS TA

- Ottaa tehtävän hoitaakseen, vaikka ei edellytyksiä (tietoja/taitoja) suoriutua siitä.
- Verojen yms. maksujen laiminlyönti.
- Epäonnistuneet liiketoimet.
Tappiollisuus ei aina johda vastuuseen (normaali liiketoiminnan riski), mutta vastuun voi aiheuttaa mm. ryhtyminen toimeen hallitsematta siihen liittyviä kysymyksiä sekä se, että liiketoimintaa ei ole mainittu säännöissä.
- Ryhtyminen toimiin, joihin ei ole varattu määrärahoja, esimerkiksi edustusvarojen ylittäminen.
- Täysin turhien kokousten koolle kutsuminen.

PELISÄÄNNÖT

- Yhdistyslaki
- Kirjanpitolaki ja -asetus
- Yhdistyksen säännöt
- Äänestys- ja vaalijärjestys
- Vaaliohjesääntö
- Työjärjestys
- Toimisääntö
- Talousohjesääntö
- Merkkiohjesäännöt

TOIMINTAOHJEITA HALLITUKSEN JÄSENILLE

1. Ole tarkka
2. Ole tarkempi kuin normaalisti
3. Selvitä asia ennen päätöksentekoa
4. Ota selville
  - A) mitä sopimuksia on
  - B) onko talous kunnossa
  - C) onko lakisääteiset maksut hoidettu
  - D) kenellä on yhdistyksen tilinkäyttöoikeudet
5. Perehdy yhdistyksen sääntöihin ja yhdistyslakiin

REKISTERÖIMÄTÖN YHDISTYS

- Säädökset yhdistyslain 58 ja 59 pykälissä
- Rekisteröimätön yhdistys ei voi saada nimiinsä oikeuksia tai tehdä sitoumuksia eikä kantaa tai vastata
- Rekisteröimättömän yhdistyksen puolesta tehdystä toimesta vastaavat toimeen osallistuneet tai siitä päättäneet henkilökohtaisesti ja yhteisvastuullisesti
- Muut jäsenet eivät henkilökohtaisessa vastuussa
  - Jäsen voi sitoutua vastuuseen

RAJOITUKSET TOIMINNAN MUODOILLE

- Rekisteröimätön yhdistys ei ole oikeuskelpoinen
- Tästä johtuen:
  - Ei voi järjestää yleisiä kokouksia
  - Ei voi järjestää julkisia huvitilaisuuksia eikä arpajaisia
  - Ei voi harjoittaa elinkeinotoimintaa

YHDISTYKSEN PUOLESTA TOIMIMINEN

- Rekisteröimätöntä yhdistystä koskevassa asiassa tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa sen puolesta voi toimia yhdistyksen tai sen hallituksen puheenjohtaja tai muu sen asioita hoitava
- Tällaiselle henkilölle voidaan myös antaa yhdistykselle tarkoitettu tiedonanto
- Muutoin soveltuvin osin sovellettava mitä yhdistyslain 1-5, 10, 11, 43, 44, 60 ja 62 pykälässä on säädetty

YLEISET PERIAATTEET

- Yhdistyksen saa perustaa aatteellisen tarkoituksen yhteistä toteuttamista varten
- Ei voiton tai muun välittömän taloudellisen edun hankkimiseksi toimintaan osallisille
- Yhdistyksellä oltava jäsenistö (ei määritelty minimimäärää) sekä määritellyt toimintamuodot
- Ei pelkästään sarja kokouksia tai puhdas joukkoliike

YHDISTYKSEN TALOUS

- Yhdistyksellä voi olla niin sanottua tarkoitusvarallisuutta, eli jäsenten vallinnassa olevaa omaisuutta, jota on käytettävä yhdistyksen päämäärän toteuttamiseksi
- Omaisuudesta pidettävä tiliä
- Voi koostua mm. jäsenmaksuista, lahjoituksista tai toimintatuista
- Jäsenillä ei osuutta yhdistyksen omaisuuteen
- Yhdistyksen velkoja voi vaatia suorituksen yhdistyksen varoista

PÄÄTÖKSENTEON MUODOT

- Yhdistyslain mukaisia päätäntävällän säännöksiä ei säädetty noudatettavaksi
- Tärkeä merkitys säännöillä, joissa mahdollisuus hyvin vapaasti päättää toimintamuodoista
- Jos ei säännöissä mainintaa, noudatetaan yleisiä yhdistysoikeudellisia periaatteita
  - Esim. sääntömuutokset pelkällä enemmistöpäätöksellä, jos säännöissä ei määrätty muuta

TTY:N ALAYHDISTYSTEN ASEMA

- Toiminevat rekisteröityjen yhdistysten tapaan (jo mallisääntöjen perusteella)
- Ylioppilaskunta tukee ja valvoo
- Alayhdistyksellä mahdollisuus toimia ylioppilaskunnan nimissä
  - Syytä selvittää pelisäännöt
  - Tuottamusvastuu mahdollinen myös ylioppilaskunnan suuntaan
- Toiminta ja talous kuitenkin pitkälti itsenäistä
- Joitain toimintamuotoja ulkoistettu rekisteröityihin yhdistyksiin